

Pere López **MINISTRE D'ECONOMIA I FINANCES**

«Si el Pressupost s'aprova, Andorra creixerà per primer cop des del 2006»

IAGO ANDREU / ENRIC GUINART*
ANDORRA LA VELLA

Quan al juny va assumir la cartera de Finances, Economia, Turisme, Comerç i Indústria, Pere López ja sabia que estaria al centre de totes les polèmiques, amb els oportunitats i els riscos que això suposa. La predicció s'ha complert. Des de la Llei d'intercanvi de dades fins a l'inici de la reforma fiscal: en sis mesos no ha deixat d'estar en primera plana. Ara també, amb un Pressupost que no té suports al Consell, amb el risc de veure la legislatura bloquejada i amb l'anunci del cap de Govern que no hi hauran eleccions abans del 2011.

–¿Podran funcionar amb dotzenes parts durant un any?

–El Govern ha preparat un projecte de Pressupost que afronta la situació econòmica i social i que comença a donar solucions a les grans qüestions estructurals i als problemes puntuals. Funcionar amb dotzenes parts és possible legalment i des del punt de vista financer, però tindria efectes importants econòmicament i administrativament. En canvi, amb les estimacions que fem i amb el volum d'inversió previst, estem convençuts que si aquest Pressupost s'aprova, l'economia creixerà per primer cop en quatre anys. Tant des del punt de vista de la inversió com dels plans de finançament previstos al Pressupost, l'economia andorrana se situarà en xifres positives per primer cop des del 2006.

–¿Ho podem entendre a sensu contrario: si no s'aprova el Pressupost no hi haurà recuperació?

–Es pot entendre en ambdós sentits, sí. El que planteja el senyor Nomen mostra un gran desconeixement de com funciona el Pressupost i de quines són les possibilitats de modificació durant l'any. És cert que es poden tramitar crèdits extraordinaris, però això té les limitacions que suposa la tramitació al Consell. Per tant, sense Pressupost hi hauria un impacte molt gran: tant en l'obra pública com en el camp de la informàtica, el medi ambient, la potenciació del turisme... Tot plegat tindria conseqüen-

►► **Decidit** ► López, en un moment de l'entrevista amb EL PERIÒDIC.

cies sobre els sectors directament implicats i, pel seu efecte multiplicador, sobre tota l'economia.

–Hi ha qui diu que no s'han de mitigar les inversions perquè sovint els diners van a parar a empreses estrangeres...

–Precisament aquest Pressupost del 2010 presenta una política d'inversions molt diferent de la que hi havia en els anys anteriors. També hi

ha grans infraestructures, però sobre tot hi ha una política d'inversió molt diversificada en àmbits de l'administració i de l'activitat pública en els que feia molts anys que no s'invertia. I es tracta, justament, d'inversions que repercutiran directament a l'economia andorrana. És cert que part de les inversions en gran infraestructures pot derivar a l'exterior, però les partides d'inversió d'aquest Pressupost toquen

molts més àmbits i no queden concentrades com fins ara en l'àmbit de les infraestructures. Gairebé el 100% de la inversió quedarà en mans d'empreses andorranes.

–¿Té raó ApC quan diu que aquests comptes continuen amb la dinàmica del déficit i que no són un canvi?

–Aquest Pressupost és hereu de la dinàmica d'anys anteriors. Una part d'aquesta herència és difícil de revertir en el curt termini. Tenim un marge mínim per reduir la despesa de personal i, tot i així, per primer cop en molts anys hem presentat un Pressupost amb una despesa de personal inferior a la de l'any anterior; a més, tenint en compte que l'any vinent hi ha un increment de dos punts en la cotització a la CASS. El 90% de les despeses corrents vénen molt condicionades per anys anteriors. Això no obstant, hem practicat contenció en aquestes partides, fet que ens ha permès posar en marxa noves polítiques en matèria social o educativa. Per revertir algunes dinàmiques quant a funcionament calen més anys. Tot i així, el Pressupost pel que fa a funcionament és més baix que el d'aquest any: la xifra global és més gran perquè hi ha més inversió. Si ApC creu que la política d'inversions s'ha de reduir, estaria bé que hagués presentat alguna esmena parcial més enllà de l'esmena a la totalitat.

–L'equilibri pressupostari continua sent l'assignatura pendent...

–El nou marc fiscal i la reactivació econòmica que preveiem que comenci a partir de l'any vinent i el 2011 ens haurien de permetre assolir l'equilibri pressupostari el 2012 o el 2013. A hores d'ara no és la prioritat del Govern. Tot i patir les conseqüències del deute públic acumulat, el Govern no és partidari de paralitzar les inversions ni tampoc les polítiques en àmbits sensibles com ara la sanitat o l'educació.

–Quan parla de reactivació econòmica sempre es refereix al nou model econòmic. ¿Quines mesures quirúrgiques pensen aplicar?

–Les solucions més directes sobre l'economia passen per diversos vessants: en primer lloc, més del 50% del PIB prové del turisme i el comerç. Per tant, la política turística i de promoció de l'activitat econòmica existent és una prioritat. El que aquest Govern està fent en matèria de turisme i comerç no s'havia fet fins ara: els projectes que posem damunt la taula, la creació de l'observatori turístic i l'esforç en promoció i seguiment de la política als diferents mercats.

–¿I la vacant a la Secretaria d'Estat de Turisme?

–Hi ha algú que pensa que la vacant en la Secretaria d'Estat de Turisme significa que aquest Govern no prioritza el Turisme, però la taula de Turisme s'ha reunit més en sis mesos de Govern socialdemòcrata que en una legislatura de Govern liberal. La concertació en política turística amb els comuns no havia existit mai, s'ha treballat en el mercat britànic i rus i s'estan planificant els propers tres anys: turisme rural, nova classificació dels allotjaments turístics i coo-

peració amb Catalunya i altres àrees dels Pirineus. També cal explicar que l'anterior Govern només tenia quatre persones treballant al Departament de Turisme i nosaltres l'hem reforçat.

–¿I les mesures de reactivació?

–D'una banda n'hem presentat algunes, com és la de la reducció del canon de telefonia i electricitat. Això suposa una injecció de sis milions d'euros a l'economia. Podria haver entrat en vigor a partir de l'1 de gener, però com alguns no la veien prou clara han presentat prorroques que fan que aquesta mesura no pugui entrar en vigor fins al març o l'abril. Aquesta mesura multiplica per 1.000 els impactes econòmics que es deriven de la famosa Llei de mesures urgents elaborada per l'anterior Govern ara fa un any. D'altra banda, el Pressupost del 2010 té per objectiu fomentar la innovació i la millora empresarial. Hem reconver- tit l'objectiu d'ADI, que ja no se centra en atraure inversió estrangera, ja que ha quedat demostrat que destinar recursos en aquesta línia no té retorn, sinó treballar per la innovació i la millora del teixit empresarial. Sense tenir en compte les inversions, al Pressupost hi ha previstos més de tres milions d'euros per a millora, formació, innovació empresarial i suport. A més, estem treballant per poder establir programes de finançament preferent vinculats a l'activitat econòmica i empresarial. N'hem començat a parlar amb la Cambra de Comerç i amb el consell d'administració d'ADI.

–¿Canviar l'objectiu d'ADI té per finalitat desmuntar un projecte emblemàtic de l'anterior Govern?

–No puc admetre que vulguem desmuntar ADI. Volem reconver- tir la seva funció i si és un projecte emblemàtic del Govern anterior és simptomàtic del fracàs de la seva política econòmica. Estava destinat a captar inversió estrangera i ha aconseguit quatre projectes d'inver-

CANVI DE TENDÈNCIA

«Per primer cop en molts anys hem presentat una despesa de personal inferior a la de l'any anterior»

COMPTES EQUILIBRATS

«No és la prioritat del Govern, però la reactivació i les reformes ens permetran assolir-lo el 2012 o el 2013»

EL PARTIT FRONTISSA

«Si ApC creu que la política d'inversions s'ha de reduir, estaria bé que hagués presentat alguna esmena a l'articulat»

►► **Confiat** ► El ministre d'Economia i Finances escolta una de les preguntes durant l'entrevista al seu despatx, el cap de setmana passat.

sió que ja s'haguessin materialitzat sense l'existència d'ADI. Hi ha inversors interessats en Andorra, en el camp educatiu, sanitari o de les noves tecnologies, però la manca de legislació fiscal, la nostra consideració com a paradís fiscal i la legislació en matèria d'immigració, col·legis professionals i inversió estrangera fan impossible el 99% d'aquests projectes. Per tant, ADI no pot centrar-se en atreure inversió, sinó ajudar a la innovació i l'expansió internacional de les empreses andorranes.

–¿La recerca d'inversió estrangera queda per a una segona fase?

–La tasca de recepció ha de ser subsidiària fins que no s'aprovi la reforma fiscal i no es posin les bases del nou model econòmic que s'està debatent a les taules de diàleg. Ara per ara, voler atreure inversió és contraproduent, perquè si aconseguim que algú s'interessí per Andorra, després aquests empresaris veurien frustrades les seves expectatives. Prioritzarem anar a buscar empresaris a l'exterior el dia que tinguem les eines legislatives que permetin que un empresari que demà vulgui venir a Andorra ho pugui fer amb garanties. Cal primer la reforma tributària i la modificació de la legislació d'immigració, col·legis professionals i inversió estrangera.

–De les taules del pacte pel treball i el desenvolupament econòmic en surten moltes declaracions d'intencions, però ¿es comença a perfilar algun model?

–De les taules n'han de sortir uns documents resum que seran part de la guia en què el Govern començarà a treballar des del punt de vista legislatiu conjuntament amb els Grups Parlamentaris. L'objectiu ha de ser modificar elements essencials de l'estructura econòmica, de la política d'immigració i de la formació i la capacitació professional, per exemple. No són taules per confirmar o desmentir el programa del Govern. Nosaltres tenim el nostre programa, però abans de fer passos importants volem conèixer l'opinió dels sectors econòmics i socials. Aquest era el

nostre compromís polític número 1 amb la ciutadania. A les taules es confirmen molts diagnòstics, però també sorgeixen propostes noves. Paral·lelament, el Govern ja ha començat a treballar en la legislació en la propietat industrial i en un projecte que es reflectirà al Pressupost del 2011 com és la creació d'un parc tecnològic.

–La Cambra, la CEA i, de forma més discreta, l'ABA no han estalviat crítiques al Govern. ¿Com llegeix aquest canvi d'actitud?

–És cert que en alguns moments i sobre assumptes puntuals han estat crítics amb l'Executiu, però la seva participació a les taules i en els projectes per a l'any vinent demostra que confien en les polítiques del Govern. Comparteixen bona part de les reformes estructurals i també la decisió del Govern d'afrontar aquestes reformes al principi de la legislatura. És cert que l'entorn econòmic és molt complicat, però de la situació actual aquest Govern n'és poc responsable. La nostra política econòmica es començarà a visualitzar a partir de l'any vinent i que se'ns jutgi al final de la legislatura. Quan ara es critica la situació econòmica entenc que s'està parlant més de la gestió de l'Executiu anterior que no pas de la nostra.

–¿Els bancs han tancat l'aixeta del finançament del Govern?

–No, però és cert que hi ha una preocupació al sector bancari i al Govern sobre el creixent endeutament de l'Estat. Per això continuo sense entendre algunes declaracions, com ara les del senyor Jaume Serra, que consideren que el nivell d'endeutament no és preocupant. Hem arribat a una situació en què el nivell de deute és un greu problema. Si aquest país no és capaç d'assolir un equilibri pressupostari en dos o tres anys i una estructuració a llarg termini del seu deute públic, la prosperitat econòmica estarà en risc. No es poden trobar solucions en sis mesos i de moment hem acordat constituir una comissió amb l'ABA i l'INAF per estudiar noves fórmules de finançament de l'Estat. Vam arribar al Govern al juny i des d'aleshores fins al desembre el 100% del deute públic ens vencia. Treballem perquè el proper Govern no es trobi amb aquesta situació, perquè no és bo ni per a l'Estat ni per als bancs. El sector bancari no ha tancat l'aixeta, però tenim encesa una llum vermella i hem de treballar per l'equilibri pressupostari a tres anys vista de manera ineludible.

CONCERTACIÓ

«La taula de Turisme s'ha reunit més en sis mesos de Govern del PS que en tota una legislatura de Govern liberal»

REDUCCIÓ DEL CÀNON

«Multiplica per 1.000 els impactes econòmics que es deriven de la famosa llei de mesures urgents del Govern anterior»

ATREURE INVERSIÓ

«Cal primer la reforma tributària i modificar la legislació d'immigració, col·legis professionals i inversió estrangera»

ENDEUTAMENT PÚBLIC

«Els bancs no han tancat l'aixeta, però tenim una llum vermella i cal buscar l'equilibri pressupostari de manera ineludible»

ment de l'Estat. Vam arribar al Govern al juny i des d'aleshores fins al desembre el 100% del deute públic ens vencia. Treballem perquè el proper Govern no es trobi amb aquesta situació, perquè no és bo ni per a l'Estat ni per als bancs. El sector bancari no ha tancat l'aixeta, però tenim encesa una llum vermella i hem de treballar per l'equilibri pressupostari a tres anys vista de manera ineludible.

–¿Què els fa pensar que trobaran millors condicions de finançament a fora que a Andorra?

–Ningú ha parlat de millors condicions; del que es tracta és que tenim l'obligació de buscar solucions per a què els bancs deixin de suportar el 100% del deute públic. També els bancs tenen l'obligació, donada la situació amb què ens hem trobat, de fer un esforç pel finançament de l'Estat i de determinades infraestructures que s'han de licitar l'any vinent. De la mateixa manera que els demanem un esforç per no paralitzar el finançament, assumim el compromís perquè en dos o tres anys part del deute públic no estigui dins dels seus balanços.

–¿De quin percentatge parla?

–Vist que inevitablement tenim dos o tres anys vista de dèficit fins a l'equilibri i que l'endeutament no hauria d'excedir els nivells que tenim ara, estariem parlant d'alliberar els bancs d'una tercera part del deute públic. Els bancs són plenament conscients de la situació i tenen la garantia que el Govern hi està posant remei.

–¿Quins plans té el Govern per rellançar el paper de l'INAF?

–Hi ha dues coses que ja hem fet: una és entrar a tràmit dos projectes de llei fonamentals de regulació de les entitats de crèdit i els organismes d'inversió col·lectiva. Aquests projectes de llei reforcen el paper de l'INAF, tant en la supervisió de l'activitat bancària com en la possibilitat de signar acords amb altres organismes. L'anterior Govern tenia molta pràctica a interactuar directament

amb l'ABA, nosaltres treballem més amb l'INAF, que és l'organisme públic. La col·laboració de Ministeri de Finances amb l'INAF és ara molt més estreta.

–¿Quina és la voluntat del Ministeri de Finances quant a la CASS?

–Hi ha una comissió entre el Govern i la CASS i hi ha un estudi en curs sobre el consum de despesa sanitària. El resultat d'aquest estudi serà il·lustratiu de la voluntat del Govern que alguns van malentendre com una possible retallada de prestacions, però que en realitat és de racionalització de la despesa en l'àmbit sanitari. Hi ha certes pràctiques que tothom reconeix en petit comitè i que no són tolerables.

–¿Ha faltat control des de la direcció de la parapública?

–El que ha faltat en els últims anys és que el Ministeri de Salut agafés la direcció de la política sanitària i la CASS, per deixadesa del ministeri, ha hagut d'assumir aquest lideratge. El que a aquest Govern no li falta és la valentia per afrontar aquest tema.

–¿En què notarà el ciutadà els canvis que volen fer a la CASS?

–La majoria dels ciutadans, tant pacients com professionals de l'àmbit sanitari, no notaran res, perquè estan actuant correctament; però tots som coneixedors d'excessos. Els canvis es notaran en la revisió del conveni amb el SAAS i en una sèrie de protocol·litzacions per als criteris de les baixes mèdiques o l'administració de medicaments. Només així els ciutadans tindran la garantia que s'estan aplicant els recursos sanitaris d'una manera eficient. Per tant, la gran majoria de ciutadans en sortirán reforçats.

–¿Per què mantenen l'actual direcció de la CASS?

–Perquè entrava en vigor la nova Llei de la CASS l'1 de novembre i calia fer el desplegament reglamentari, perquè la llei preveia un any per fer els reglaments i en vuit mesos l'anterior Govern no va fer res. En aquesta situació gairebé d'urgència ens va semblar que no era el moment d'introduir canvis. Calia aprofitar el coneixement i l'experiència de l'actual consell d'administració. Durant els primers mesos del 2010 hi haurà una renovació del consell d'administració.

–¿Canvia molt la perspectiva des de l'oposició al Comú de la Massana a un macroministeri com el seu?

–En aquests sis mesos han succeït moltes coses i en l'àmbit econòmic i financer aquest Govern està sent molt actiu. La primera diferència és que al Govern hi ha un volum de feina molt important i, afortunadament, el programa polític del partit socialdemòcrata estava ben definit. El volum de preocupacions també és més important, però també ho és la satisfacció de veure que comencem a obtenir resultats. ■

*iandreu@andorra.elperiodico.com